

سلامت روان، حق همه مردم جهان است

شعار امسال روز جهانی سلامت روان

طبق اعلام سازمان بهداشت جهانی حدود یک میلیارد نفر از مردم جهان مبتلا به یکی از اختلالات روانی هستند

گروه اجتماعی

سازمان بهداشت جهانی WHO امسال برای روز جهانی سلامت روان (10 اکتبر) این شعار را انتخاب کرد: «سلامت روان، حق همه مردم جهان است.»

سازمان بهداشت جهانی در پیام امسال خود به مناسبت روز جهانی سلامت روان گفته است: «روز جهانی بهداشت روان در سال 2023 فرصتی برای مردم و جوامع است تا متحد شوند و با افزایش دانش و آگاهی اقداماتی انجام دهند که سلامت روان همه مردم به عنوان یک حق جهانی حفظ شود. سلامت روان، حق همه مردم است و هر کس، در هر جا که باشد، حق دارد از سلامت روان با بالاترین کیفیت برخوردار باشد. این حق شامل محافظت در برابر مخاطرات سلامت روان و حق دسترسی به خدمات درمانی با بهترین کیفیت است. سلامت روان یک عامل حیاتی برای حفظ سلامت است اما با این حال، امروز از هر 8 نفر در سراسر جهان، یک نفر دچار مشکلاتی در سلامت روان است که این مشکل میتواند بر سلامت جسمانی، رفاه، روابط اجتماعی و معیشت او تاثیر بگذارد. مشکلات سلامت روان هرگز نباید به محروم شدن یک فرد از حقوق انسانی یا محروم کردن او از تصمیم‌گیری در مورد سلامتی خود منجر شود اما با این حال، در سراسر جهان حقوق انسانی مبتلایان بیماری‌های روانی نقض میشود؛ بسیاری از این بیماران، از زندگی اجتماعی طرد شده و مورد

تبعیض قرار می‌گیرند و بسیاری از بیماران از دسترسی به مراقبت‌های بهداشت روانی مورد نیاز محرومند.» همچنانکه سازمان بهداشت جهانی هم در پیام خود تأکید کرده، واقعیت‌های جهان امروز با شعار «سلامت روان، حق همه مردم جهان» فاصله زیادی دارد. ناآرامی‌ها در مناطق مختلف دنیا، جنگ‌های داخلی و درگیری‌های فرامرزی مهم‌ترین عامل برهم خوردن سلامت روان انسان‌هاست. جنگ در یک کشور یا یک منطقه، مشکلات متعددی برای ساکنان آن کشور یا منطقه به همراه می‌آورد؛ ویرانی‌ها، رکود اقتصادی و معیشتی، بیکاری، فقر، ورشکستگی صنایع و بنگاه‌های اقتصادی، جان باختن و از دست رفتن نیروی مولد، بیماری‌ها و معلولیت‌ها، افزایش آمار معتادان الکل و مواد، بیسوادی و ترک تحصیل دانش‌آموزان و دانشجویان، سقوط ارزش پول ملی و منطقه‌ای، تنها بخشی از مشکلاتی است که جنگ‌ها با خود به همراه می‌آورند. بیماری‌های اعصاب و روان هم از تبعات جنگ‌ها و ناآرامی‌های منطقه‌ای است علاوه بر اینکه مخاطرات طبیعی همچون سیل، زلزله و رانش زمین، خشکسالی و بی‌آبی، بیکاری، فقر، مهاجرت‌های اجباری و پناهجویی، نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی، نارضایتی‌های سیاسی و اجتماعی، مشکلات معیشتی و بیماری‌های مسری و معلولیت‌ها هم می‌توانند عامل ابتلا به اختلالات روانی باشند. سازمان بهداشت جهانی در سال 2019 تعداد مبتلایان اختلالات و بیماری‌های روانی را 970 میلیون نفر برآورد کرد و گفت که افسردگی، اضطراب، استرس پس از سانحه PTSD، اوتیسم، اسکیزوفرنی، آلزایمر و روان‌پریشی شایع‌ترین بیماری‌های روانی در جهان امروز است چنانکه در این سال (2019) تعداد مبتلایان افسردگی در جهان حدود 280 میلیون نفر، تعداد مبتلایان اختلال دوقطبی حدود 40 میلیون نفر، تعداد کودکان و نوجوانان مبتلا به اختلال اضطراب حدود 58 میلیون نفر و تعداد کودکان و نوجوانان مبتلا به افسردگی حدود 23 میلیون نفر برآورد شده بود.

همچنین بر اساس آخرین گزارش سازمان جهانی کار ILO از هر 5 نیروی کار در جهان، حداقل یک نفر در طول زندگی دچار نوعی از اختلال روانی می‌شود به گونه‌ای که هر ساله ۱۲ میلیارد روز کاری به دلیل افسردگی و اضطراب از دست می‌رود که به استناد همین گزارش می‌توان تخمین زد که از جمعیت 3 میلیارد و 200 میلیون نفری جمعیت کار جهان، حدود 640 میلیون نفر دچار طیفی از اختلال و بیماری‌های روانی هستند.

بنا به اعلام WHO در سال 2020 و پس از شیوع جهانی کووید 19، آمار مبتلایان اختلالات اضطرابی و افسردگی افزایش یافته علاوه بر اینکه اکثر مبتلایان، همزمان با محرومیت از دسترسی به مراقبت موثر، انگ، تبعیض و نقض حقوق انسانی خود را هم تجربه می‌کنند.

گزارش دیگری از سازمان بهداشت جهانی نشان می‌دهد که تعداد مبتلایان اسکیزوفرنی هم در جهان رو به افزایش است چنانکه طبق گزارش‌های سال 2022 و 2023، از هر 300 نفر جمعیت جهان، یک نفر مبتلای اسکیزوفرنی بوده که تعداد کل این بیماران حدود 24 میلیون نفر برآورد شده است. سازمان بهداشت جهانی در گزارش خود هشدار داده که امید به زندگی مبتلایان اسکیزوفرنی 10 تا 20 سال کمتر از جمعیت عمومی است اگرچه که طیف وسیعی از درمان‌های موثر از جمله دارو، روان درمانی و توانبخشی روانی اجتماعی وجود دارد و باید در دسترس همه مبتلایان قرار بگیرد اما انگ، تبعیض و نقض حقوق انسانی این بیماران بر شدت مشکلات ایشان اضافه می‌کند و با وجود آنکه حداقل یک نفر از هر سه مبتلای اسکیزوفرنی به شرط دریافت درمان مناسب به بهبودی کامل می‌رسد، اما در حال حاضر از هر سه مبتلای اسکیزوفرنی در جهان، بیش از دو نفرشان از دسترسی به مراقبت‌های تخصصی بهداشت روانی محرومند.

بنا بر گزارش سال 2023 سازمان بهداشت جهانی، سالانه بیش از 700 هزار نفر از جمعیت جهان بر اثر خودکشی جان خود را از دست می‌دهند و در حالی که خودکشی در سال 2019، چهارمین عامل مرگ در گروه سنی 15 تا 29 سال بوده و در سال 2021 هم از هر 100 مرگ در جهان، یک مورد به دلیل خودکشی بوده، 77 درصد از خودکشی‌ها در کشورهای با درآمد کم و متوسط رخ می‌دهد.

سازمان بهداشت همچنین در گزارش دو سال اخیر خود اعلام کرده که تعداد مبتلایان زوال عقل در جهان به بیش از 55 میلیون نفر افزایش یافته که سالانه حدود 10 میلیون نفر به تعداد بیماران افزوده می‌شود در حالی که هیچ درمانی برای این بیماری وجود ندارد و بیش از 60 درصد بیماران در کشورهای با درآمد کم و متوسط زندگی می‌کنند.

م: ۰۰۰۰۰۰۰ : ۰۰۰۰۰۰۰۰ 24 ۰۰۰ 1402 ۰۰۰۰۰۰۰۰